

אלו נערות פרק שלישי כתובות

ל.

עין משפט
נר מצוה

א א (מ"י) פ"א מהלכות
עברה הלכה יג ופ"ג
מהלכות גינה הלכה ב
טו"ט ח"מ ס"י (ש"ג):

מוסף רש"י

הניחא לר' ישבב. אי
לאו כלל הוא אלף
לאפווק מדרי סימאי
למפיק חד מחייבי לאון
אמי ואמטועין דנבל
חייבי לאון עשה ר"ע
ממוזין (קדושין סח.) אלא
אי טעמא דנפשיה
קאמר. וכלל כ"ל ולא
לדרי סימאי לחיוביה
פליג אלף אשמועינן דכל
שפולמו חליסור הולד
ממוז (שם וב"ע"י שם
טו.) ר' הנהיגי בן
הקנה היה עושה את
יום הכפורים כשבת
התשלומין. הילוקי גדיש
ציוס הכפורים ומתחייב
כה. פטור מן השלומין
כאלו הילוקי צבטת סהוא
ממחייב נפשו מיתת צ"ד
דשפוטין ל' פטור מלשול
לדמיו (פמ"ת כ"ג) ולא
יהיה אסון עוש יענש, הא
אם אסון יהיה לא יענש,
שפ"ק יו"ט שמתמו צ"ד
שמים שנתקיים חיו וצ"ו
אסון הוא קדי, שנתק
(ב"רש"י ט"ז) וקדוה אסון
הכל פטור מלשול (פמ"ת
כ"ג) ור"ש ל"ב ושבוותו
אף יום הכפורים
כרת מתחייב צ"ד למי
(ב"רש"י ט"ז) הכל בידי
שמים. ומתווס ומלכות
הכלים לאיס, כול על ידי
גזירת שמים, חוץ מצנים
פחים. נ"ט. נ"ט. פחים,
חולי הכל על ידי חוס
מנו (ש"ע"ג) עד שפוח
היום (ש"ע"ג) א: א: א: א:
פחים, קור הטפס (ב"ב
ק"ז) א: א: א: א: א: א: א:
ומוקש דרך עקש, פי צ"ד
הדני מלוי להשמך מן
הזנה, ויש מפרשים א"ט
פחים קור וחוס (רש"ב"ב
ב"ב קמ"ד). והאמר רב
יוסף וכן תני רבי חייה.
המלא קאמר דלמך רב
יוסף מני צבטת וכן מני
כ"י (טו"ס ח"ה).

אי לאפוקי מדרבי סימאי קאתי. תימנה תיפשוטו דרבי יצבז טעמא
דנפשיה קאמר אליבא דמ"ד צפ"ק דיבמות (דף י"א. ו)ס) הבא על
יצמתו וזמר וזא אחד מן האחים על לרתה צבשה דהא תנן צפרק
ר"ג (דיבמות דף ג.) ר"ג אומר דאין צבילה אחר צבילה ע"כ רבי יצבז
טעמא דנפשיה קאמר והוה התם כר'

יצבז דאין קידושין תופסין צחיבי
עשה ולהכי אין אחר צבילה כלום
כדלמך התם צבמלא"ה אמתני' דאין
אחר חלינה כלום אמר רב הונא אמר
רב זו דברי ר"ע דלמך דאין קידושין
תופסין צחיבי לאון ומסתמא הכא
אליבא דר"ע מספקא ליה אי טעמא
דנפשיה קאמר אי לאו לכך נראה
לר"מ דגרסי' צפ"ק דיבמות (דף י"א.)
חד אמר צבלא וצבלא זה מוכיח ר"מ
צבשה שמתעלה דל"ג צבשה וכן פרי"ח
דהיינו לאו שחלץ לאחת דלמך קרא
אשר לא יצנה כיון שלא צנה שז
לא יצנה אחרת ה"כ כיון צבנה
שום יצמה לא יצנה אחרת:

איבא בינייהו בעוזה צ"ג. פי'
צקונט' צבולה שלא כדרכה
וקשה דפלוגתא דר"מ ורבי אלעזר
היא צפרק הבא על יצמתו (דיבמות דף
נט.) וס) אי כסירה לכ"ג וה"ל למימר
ולר"מ דלמך כסירה לכ"ג מאי איכא
למימר כדקאמר ולר"ע דלמך כו'
ואור"י דמ"ר"ע פריך שפיר כדי
לאוקומי ר"ש צן מנסאי סהוא צבטת
כר"ע סהיה רבו אל צבא לא חייב
אי פליג ר"מ אר"ש צן מנסאי ור"ח
פי' דהכא לא מיירי צבולה מאחר
אלף צ"ג שאנס צבולה גמורה ולא
חשיבה ראוייה לקיימה אע"ג דלמך
וצבא על יצמתו) אנוסת עלמנו
ומפוחת עלמנו לא ישא לא ישא נשוי
מ"מ כיון דלמחלה לא ישא לא חשיבה
ראוייה לקיימה דהיא לא ישא הוא מן
המורה לק"מ ע"ג דאם נשא נשוי ה"ג
אמר צוגרת ומוכת ען לא ישא ואם
נשא נשוי אע"ג דהוה מן המורה

כדמוכח התם ועוד דקאמר התם) מתיב רבא ולו תהיה לאשה
צאשה הראוייה לו פרע אלמנה לכ"ג היכי דמי אלימא צדכרעה
מאי אריחא משום אלמנה תיפוק ליה הויא לא צבילה שמשמע
דצבולת עלמנו אסורה לו מן המורה ור"מ לא פליג בן:

חייבי עשה מזרי ואדומי. בתוך שלשה דורות דכתיב (דברים כג)
דור שלישי יבא להם דור שני לא ולא הבא מכלל עשה עשה: הניחא.
אי רבי יצבז האי כל שאין לו היתר צבילה דקאמר אליבא דר"ע לאו
כללל כ"ל אלף לאפוקי מדרבי סימאי לחיוביה לאון הוא
דפליג לאוסופי חייבי לאון (ד' צבכהונה

אבל שום חייבי עשה לא הוסיף:
שפיר. מזניו למימר איכא צינייהו
דשמעון טעמא דנפשיה קאמר כל שאין לו
חייבי עשה: הניחא. אי לאו אדרבי
סימאי קאי וטעמא דנפשיה קאמר
צבש ר"ע שכל שאין לו היתר צבילה
צבשה זו הולד ממזר מאי איכא
למימר: **צבולה** לר"ג. שאין צה לאו
דאלמנות וגירושין אלף עשה צבטלה
יקח (ויקרא כ"ג) ולא צבולה. וא"ת יש
כחן לאו דונה לא אשכחנא תנא דלמך
פנוי הבא על הפנויה עשהא וזנה אלף
ר' אלעזר) (א) ולית הלכתא כוותיה
ואין וזנה אלף הנבעלת לפסול לה.
וצבולה שלא כדרכה איירי דאי
כדרכה תו ליכא קנס: ומאי אשא.
האי עשה משאר עשה דמודה צה
ר"ע: **דבזה** ליה עשה שאינו צה
ככל שאינו נוהג אלף צב"ג אלף
עשה דמזרי ואדומי נוהג צכל הקהל:
הא נמי יש צה הוי. המקדש אשה
ציניי נדומה מקודשת: ולאפוקי מדרי'
נחויא. מתני' דמחייב תשלומין לצב
על אחותו ואע"פ שמתחייב כרת
צבילתו מפקא מדרי' נחויא: אי ויש
הכפורים כשצב. לפטור מדליק את
הגדיש ציוס הכפורים כאלו הדליקו
צצבת: מה צבת. סהוא מיתת צ"ד:
פטור מן השלומין. כדמנן צבמתי' (א)
גבי צא על צמו ויליף לה מולא יהיה
אסון ענוש יענש: אף יום הכפורים.
סהוא צברת חיוצ נפש סהוא וזי
ופטור מן השלומין: אסון צדי
אדם. ולא יהיה אסון דמשמע
צמיתת צ"ד למימר דהיכא דליכא
מיתת צ"ד משלס דמי ולדות: אסון
צדי שמים. וקראהו אסון: **צניס פחים.** קור וחוס: **צדי שמים.**
אם צאים פורעניות על האדם גזירת המלך הוא: חוץ מצניס פחים.
שפעמים צבאין צבשעיה: **צדי אדם יענה.** שלא מגזירת מלך:
דורות

הב"ב מודים בבא ע"ה הגדה שמשלם קנס. תימנה לר"י מנלן דר"ש צן מנסאי מודה צה דלמלא כר' נחויא צן הקנה ס"ל דחייבי כריתות
פטורים מן השלומין ומיהו ר"ש התימני ע"כ לית ליה דר' נחויא מדאליטריך למעוטי חייבי כריתות מולו תהיה לאשה אשה שיש
צה הויה דע"כ לא אליטריך למעוטי אלף חייבי כריתות דחייבי לאון ס"ל צבוק החולץ (דיבמות דף מט.) וס) דלית צה הויה אלף מר"ש
צן מנסאי קשה מנלן דלית ליה דר' נחויא ועוד אפי' ר"ש התימני דלמלא אית ליה דר' נחויא ואליטריך למעוטי מולו תהיה לאשה
יצמה לשוק דאין קידושין תופסין צה לכ"ע כדלמך צבשה רבה (שם דף צ"ג) וי"ל דרב חסדא ס"ל דאין שום מנא סובר כרבי
נחויא ולה"ק ולאפוקי כו' וצקונט' פירש דלמתי' קאי דמפקא מדרי' נחויא ומתיה מנ"ל דמפקא מינייה דלמא מודה ר' נחויא לחייבי
כריתות יש להן קנס דצבניהו קרא חד לחייבי לאון וחד לחייבי כריתות ולר"ע נחוא דמפקא מתני' מדרי' נחויא ר"מ דאין קידושין
תופסין צחיבי איכא לאוקומי הך תרי ריבויי חד לחייבי עשה חד לחייבי לאון אלף חייבי כריתות לר' נחויא לא' ונראה לרש"י
לתרץ (א) דע"כ מפקא מתני' מר' נחויא דלר' נחויא אין חילוק צין חייבי כריתות לחייבי מיתות צ"ד או מאסון אסון או כדדריש רבא
כרת שלי כמיתה שלכס ואם יש קנס לר' נחויא צחיבי כריתות יש ג"כ צחיבי מיתות צ"ד ומתני' קתני צא על צמו פטור: **הב"ב** בידי
שמים חוץ מצנינים פחים. והא דלמרי' (שבת דף צ"ג.) לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה אלמא יכול לשמור עלמנו מן הפורענות וכן קרי
נטווי דאסור לעבור תחתיו התם מן הפשעיה יכול לשמור עלמנו דהא ודאי צבדו להמית עלמנו אלף כשמצינאין עליו מן השמים צלונס
אי אפשר לו לשמור אלף צניס פחים לעולם אל יצואו עליו צלונס אס רואה ליהר ור"מ והא דרשין (צ"מ דף ק:) והסרי ה' מנלן כל
חוליה או יצנה אלמא צדידי שמים הוא וי"ל דהיינו שיחס הקצ"ה עולמו או יתן לו מלצושים ולא יטריך ליהר ור"מ והא פחים צדי שמים
הוא כדלמרי' צבכשית רבה צפרשה ע"ו א"ל אנטונינוס לרבי צלי עלי א"ל רחמנא שצינן מצינא א"ל דא ללותא היא יתיר חד כקו
וצינא אולא א"ל צמתזב משרבא א"ל הא כדו ללותא דכתיב אין נסתר מחמתו וי"ל דקרא כתיב צבוצרי דרכים או צבמלמנה דרך שהמלכים
עושים דצדק אין אדם יכול ליהר מן החוס אלף אס רואה ליצב צביתו יכול להזהר שיצב צבית של צניס או יכנס צבמרתף ויש מפרשים צניס
פחים חדא מילתא היא כלומר צניס שהם פחים לאדם לשון פח ומוקש או וינו כן דצפ"ק דמסכת ע"ו (דף ג: ו)ס) מייית לה [אהא] דכתיב
ומעשה אדם כדגוי הם מהן דגים צניס כיון שקדרה עליהן חמה מיד ממים [אף צני אדם כיון שקדרה עליהם חמה מיד ממים] והא
דלמך (בבב"ב דף ג:) הא כל צדי שמים חוץ מירכא שמים אין ענינו לכאן דהתם קאי על הולד צמעי אמו (מה נ"ז:) שגזרין אס היא
עני או עשיר גבור או חסד טפס או חסד אלף דיקק ורשע לא (א) והכא מיירי צמאורעות הצבות על האדם: **מיו"ט** שחרב בית בו'.
וא"ת אמאי לא נקט מ' שנה קודם שחרב צבמ"ק דמ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' שלא דנו דיני נפשות וי"ל דלפעמים לזרז
עשה היו חוזרין סנהדרין ללשכת הגזית ולהכי לא פסיקא ליה למיתני מ' שנה קודם שחרב ווא"ת א"כ מאי פריך צפרק היו צדקין
(פנהדרין דף מ"א.) גבי מעשה צדק ר' יוחנן צן זכאי צבוקאי תאנים ופריך מי הוה צבנהדרין והא מניח כל שנותיו של רבן יוחנן צן זכאי
מאה ועשרים שנה מ' עסק צפרקמטיא ומ' למד ומ' לימד ותניא מ' שנה קודם שחרב גלתה סנהדרין כו' והשתא מאי קשיא ליה כיון
דלפעמים היו חוזרין ודנין וי"ל דרבן יוחנן צן זכאי צדק צבוקאי תאנה אמעשה דלתינה היה ומשום דיני נפשות דלתינה לא היו חוזרין
לעולם דעיקרם לא גלו אלף משום רתינה דחו דנפשי רוחים כדלמרי' צפ"ק דמסכת ע"ו (דף ח: ו)ס) וי"מ דלהכי נקט משחרב צבמ"ק משום
קודם לכן אע"פ שגלו היו בגדי כהונה מכפרים על מזיד דלא אחריו ציה כדלמרי' צפרק יש צבכרין (ערכין דף טו.) וס) ואין נראה דהא
ציניי שמעון צן שטח היא בגדי כהונה והוה דין ארבע מיתות כדלמרי' צפרק אחד דיני נפשות (פנהדרין דף לו: ו)ס) אר"ש צן שטח ארצה
צמתנה אלף לא רתינה אחד שרץ אחר חורב וכו' לא ע' משום שצב נש ופריך ווא"ת צר נש הוא ווא"ת מ' שנה אר"ש צן שטח ארצה
צבטלו סנהדרין כו' ועוד אמר (מ"ת י:) מרשעים יאל רע כו' (א) עת צבמן צבשה"ק קיים איירי מדקאמר ונמצא חו מת חוה גולה:

(א) [מוספתא צ"ק פ"ו]
צבנות לג. מנילה ו:
פסחים טו. לב. [מוספתא
פ"ג מוספתא דמנילה
פ"א.] (א) צ"מ קו: צ"ב
קמ"ד: ע"ש ע"ו ג: ע"ש,
(א) סוטה ח: סנהדרין לו:
ע"ש, (ד) צ"ל דכסונה,
(א) [דיבמות טו:] (א) [למך
לו:] (א) (דף נ"ב:) (א) [דיבמות
דף נ"ו:] (ט) [דף נ"ט.] וס)
ד"ה אילמלא"ה (א) ומתרי"מ
אומר כי מלף צבוספתא
פרק אלו נערות ר' נחויא
אומר הבא על אחותו ועל
אחות אביו כי אין להם קנס
וכן היה עושה רבי נחויא
צן הקנה יו"ט כסבת,
(א) ולי"ל לתרץ דע"כ מפקא
מתני' מר' נחויא לר' י
נחויא אליטריך לאוקמי חד
לחייבי לאון ועשה וחד לללו
דיבמה לשוק אלף חייבי
כריתות קיס ליה צדכיה
מיהו וי"מ למנן צפירין
אי כרבי נחויא קשיא אחותו
משמע וצחיבי כריתות לא
מתוקמא כותיה. מ"י.)
(א) וי"ע חו"ט מנילה כה.
ד"ה הכל יתום' ע"כ חייבי
ד"ה הכל, (א) והא דמנן
(פ"ד דצבות) על כדכין
אחיה מי היינו שאין לך אדם
שמתים להיוו עלמנו ועוד
נראה לר"י דע"כ אשה מי
לעמד קאמר ורבי"ט ע"כ
אשה מתו מ"כ אשה מי ווי
כמו המהים להיות והמים
לדון. מ"י.) (א) ומיני
אפשר לומר ל' משלם כב
היו מפרשים לא פסיקא
ליה. מ"י.) (א) [וע"כ מ"ס]
סוטה ח: וצמית פח: ד"ה
מכפרים,

תורה אור השלם

1. ובי יצבז אנשיה ונגנב
אשה קרה וצבאו ידדיה
ולא ידעה אסון ענוש
יענש כפאשר יגשית עליו
בעל האשה וקראו
בפוליים: שמות כא כב
2. ויאמר לא ירד בני
עמכם כי אהיו מת ודוא
לבדו נשאך וקראוהו
אסון בדרך אשר תלבו
בה ורודקתם את שביתי
ביגון שאולתי:
בראשית כב דף
3. צניס פחים בדרך
עקש שומר נפשו ירדק
משה:
משלי כב

גליון הש"ס

גמ' איבא בינייהו בעוזה
ל"ב. ע"י פסקיה מה ע"כ
מוד"ה אלף:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צבולה וכו'
אלף ר' אלעזר ולית. צ"ב
וצבנות ינטו ע"כ. מסכת
דלף אליבא דר"מ מסיק
לה צמלמנת ע"ש: